

stæder er der saaledes etableret staaende Udvalg for Fattigvæsenet, Skolevæsenet o. s. v., for de forskellige „Væsener“, hvis umiddelbare Forvaltning altsaa forestaas af disse Udvalg. I en middelstor By som Horsens f. Eks. vil der saaledes være et Udvalg for Fattigvæsenet, hvor Formanden ved Hjælp af Fattigforstander og Sekretær administrerer Fattigvæsenet og besørger alle Sager, Ekspeditioner og Skrivelser, som vedkomme Fattigvæsenet. Den Oplysning, man faar i Bemærkningerne til Lovforslaget, at der i det sidste Aar er indgaaet saa og saa mange Skrivelser til Borgmesterkontoret, siger derfor intet om, hvor stort et personligt Arbejde, der har paahvilet Borgmesteren eller hans Kontor. Den overvejende Del af disse Skrivelser er sikkert Fattig- og Alimentionssager, som altsaa gaar til vedkommende Udvalgs, Fattigudvalgets Formand, og ekspederes udelukkende og med Enemyndighed af ham. Paa samme Maade gaar det med Skolevæsenet, Havnevæsenet, Belysningsvæsenet o. s. v. Der er et Belysningsudvalg, hvis Formand sammen med Gasværksbestyreren og det elektriske Lysanlægs Bestyrer, saafremt de have et saadant Anlæg i Kommunen, leder disse Sager og afgør dem. Ethvert af de staaende Udvalg afgør altsaa efter Loven og efter Bestemmelserne i de kommunale Vedtægter i Aarets Løb med udelukkende Myndighed disse Sager i Henhold til de aarlige Finanslove, Bevillingerne paa Kommunens aarlige Budget, og saa tages naturligvis, som i enhver velordnet Statshusholdning og Kommunalhusholdning, Overskridelserne paa forventet Tillægsbevilling. Med Hensyn til Regnskabet bestemmer Vedtægterne — og det er omtrent de samme Ord, der herom forekomme i enhver af de kommunale Vedtægter — at „de staaende Udvalg kunne paa eget An- og Tilsvær anvise de dem vedkommende Regninger“. Altsaa ogsaa i finansiell Henseende have de staaende Udvalg fuldstændig Myndighed, hver inden for sin Administrationsgren. Hele dette Forhold har jeg en Gang hørt en Borgmester karakterisere ganske korrekt med de Ord, at det er de staaende Udvalgs Formænd, som faktisk ere Borgmestrene i Byen. Virksomheden er altsaa udstykket til en Række Udvalg, enhver med sit fulde Ansvar, men ogsaa den fulde Myndighed. Udvalget for Fattigvæsenet har saaledes ganske den samme Myndighed og foretager ganske det samme som den saakaldte Fattigborgmester her i Kjøbenhavn, og der er intet som helst i Loven

om, at Borgmesteren har noget særligt Tilsyn dermed. Lovgivningen giver ikke Borgmesteren nogen som helst Tilsynsret eller Tilsynspligt med de staaende Udvalg eller giver ham nogen Ret til at blande sig i deres Forhold. Borgmesteren, Byraadets Formand, kan, hvis han mener, at der er noget galt i et eller andet Udvalgs Administration, eller at denne ikke stemmer med Beslutninger, der ere tagne af Byraadet, stille en Forespørgsel derom i Byraadet, men han har ikke mere Ret dertil end ethvert andet enkelt Medlem af Byraadet, der ganske paa samme Vis kan stille en Forespørgsel til det staaende Udvalgs Formand om den og den Gren af deres Administration. Der paahviler altsaa ikke Borgmesteren som saadan, Borgmesteren i Embedsmedfør noget specielt Tilsyn, og han har efter Lovgivningen ingen som helst Ret eller Myndighed til at blande sig i de staaende Udvalgs Sager, altsaa i Forvaltningen af Kommunens forskellige Administrationsgrene.

Man vil altsaa se, at naar jeg nævnte, at det i Købstadskommunallovens § 4 hedder, at „Borgmesteren udfører Byraadets Beslutninger og den øvrige udøvende Myndighed i Almindelighed“, saa er dette jo i en ganske væsentlig Grad indskrænket, idet altsaa alle de Sager, som høre under de forskellige Udvalg, ligge uden for dette. Naar en saadan Sag har været til Forhandling i Byraadet, besluttedes det, at den overgives til det og det Udvalg og ikke til Borgmesterkontoret, og den skal altsaa ikke udføres af Borgmesterkontoret. Og samtidig ville ærede Medlemmer se, at i Henhold hertil ere de Ord i Bemærkningerne til Lovforslaget, der særlig omtaler Nødvendigheden af at oprette et selvstændigt Borgmesterembede i Horsens, og hvori der udtales, at det er nødvendigt „at den Mand, der staar i Spidsen for Kommunen, har fornøden Tid til sin Raadighed til selv personligt at følge og varetage den kommunale Udvikling paa alle dens Omraader“, en Fremstilling af en Borgmesters Gerning eller af de Krav, der paahviler denne Mand, der aldeles ikke har nogen Hjemmel i Lovens Bestemmelser. Det kan være os aldeles ligegyldigt, hvor meget Borgmesteren i Horsens i den Henseende paatager sig. Staten har kun at spørge om og forlanger kun af ham, at han skal lede Møderne og have Tilsyn med at Byraadet ikke vedtager Bestemmelser, der ene lovstridige eller ganske særlig fordærvelige, og det er vist overordentlig sjældent, at der fra en Borgmester, et By-